

Yaşlanmadan, Yaşlanmak Lazım

Bilseydim, keşke, eskiden olsaydı, bir zamanlar, şimdiki aklım olsaydı... Bunlara benzer pişmanlık ifadelerini özellikle yaşlılarımızda daha sık duyarız. Özetle, bazı gerçeklerin ve ihtiyaçların farkına varıp, neyin gerekli olduğunu anladığımızda, artık sorunları gidermeye imkânımızın, gücümüzün, yetkimizin ve zamanımızın kalmadığı durumları ifade ederiz. Aslında pişmanlığın dışında bir suçluluğun verdiği mahcubiyeti de anlatırız çoğu zaman.

Gençken ve muktedirken, yaşlıların ihtiyaç duyacağı düzenlemeleri önemsemeyen ve kendi çapında çözüme ortak olmayan insanlar, yaşlandığında acı gerçeklerle yüzleşir. Artık o da yaşlı ve mağdur kesime katılıp, sorunlarla baş etmeye çalışır. Gençliğinde merdivenleri ikişer ikişer çıkarken, basamakların yüksekliğini veya kenarlarda tutunacak desteklerin olup olmadığını fark etmez bile. Bazı yetkililer için, merdiven dayanakları veya WC'lerdeki tutunma demirleri sırf kalite kriterleri yerine gelsin diye yapılan fuzuli masraftır meselâ. Yayaların geçmesi için yanan kırmızı ışıkta bekleyen bazı sürücüler için, 5 saniye bile fazla beklemek ölüm gibi gelir. Ne işi var yaşlının sokakta, otursun evinde diye

söylenir. Trafik lambalarını yayalar için ne kadar kısa süreli tutarsa kâr sayan yetkililerde, bir gün yaşanıp yolun ortasındayken yeşili yanan arabalarca taciz edilecektir mutlaka.

Yaşlılarımıza hayatımızda ne kadar yer veriyoruz? Yaşam şartlarını ve günlük rutinlerini belirleyen değişkenler insani boyutlarda mı? Yaşlı dostu bir toplumda mı yaşıyoruz? Bu tür sorulara verilebilecek olumlu cevaplarımız son derece sınırlı. Dünyanın birçok bölgesinde olduğu gibi, Türkiye’de de bireysel çıkarıcılığın tavan yaptığı, aile bağlarının zayıfladığı, menfaatlerin ilişki düzeylerini belirlediği bir zamanı yaşıyoruz. Teknik ve maddi imkânlarımız oldukça geliştiği halde, manevi dinamiklerimiz ve kültürel mirasımız erozyona uğradığı için, yaşlılarımız mutsuz ve hayata küskün şekilde ömür tüketiyor. Aile bağları ve ekonomik durumlarına göre nispeten iyi şartlarda yaşayanlar var. Ama büyük bir çoğunluğu ızdırap içinde. Emekli kesimi yaşlılığın dışında ekonomik sıkıntılarla da baş etmeye çalışıyor. Avrupalı akranları gibi seyahat ve tatil imkânlarından uzaklar. Ancak sınırlı bir kesim Hac veya Umre’ ye gidebilmiş durumda.

“İçinizdeki beli bükülmüş yaşlılarınız olmasa idi, belalar üzerinize sel gibi dökülürdü” diyen kutlu bir Peygamberimiz (S.A.S.) varken, yoldaki bir yaşlıya “Artık sabunluk olmuş bu, boşuna neden dolaşıyor” diyen birilerini duymak dehşet verici. Sanki hiç yaşlanmayacakmış gibi duyarsız ve saygısız davranan kişilere karşı ortak tavır geliştirebilmeliyiz. Evlerimizde, sokaklarımızda ve diğer ortak kullanım alanlarının tamamında, yaşlıların hayatını kolaylaştıracak şekilde mimari yaklaşımlar sergilemek oldukça gerekli ve önemli. Ancak, çocuklarımızı da yaşlı dostu saygılı ve duyarlı bireyler olarak yetiştirmek zorundayız. Özellikle, yetiştiği evin çatısı altında veya çok yakınında yaşlı bir büyüğü olmayan çocukların duyarsız ve saygısız büyüme ihtimalleri daha yüksek olacaktır.

Çocuklarıyla birlikte aynı ortamlarda, mutlu şekilde yaşayan yaşlılarımız neredeyse şanslı azınlık denecek kadar az sayıda. Bütün ömrünü birlikte geçirdiği hayat arkadaşını kaybedip yalnız kalanlar ise, ayrı bir dram yaşıyor. Özellikle de, hanımı vefat eden yaşlı erkekler bambaşka bir yoksunluk ve yalnızlık duygusunda boğularak hayata tutunmaya çalışıyor. Yaşlı teyzelerimiz yakınlarının yanında idare edebiliyor ama yaşlı bir amca her yere sığmıyor. Kişisel ihtiyaçlarını giderirken bile sıkıntılar yaşıyor. Eşi ile birlikte veya yalnız olarak yaşayan yaşlıların, sosyal kurumlar ve belediyeler tarafından özel ilgi ve alaka ile takip edilmesi ve desteklenmesi gerekir. 65 yaş üzerine ücretsiz seyahat kartı vermek güzel bir uygulama ama yetmez. Sembolik projelerin arkasına sığınmadan, hayatın gerektirdiği her açıdan yanlarında olduğumuzu göstermemiz ve hissettirmemiz lazım.

Sonuç olarak, bir şeyleri değiştirebilme ve geliştirebilme imkânı bulunan kişilerin, yaşlıları da dikkate alarak çözümler üretmesi ve yaşlı dostu politikalar izlemesi önemli sosyal sorumluluklardan birisidir. Tüm dünyada olduğu gibi, ülkemizde de yaşlılık oranlarının yükselmesi ve ortalama ömrün uzaması, yaşlılıkla ilgili ihtiyaçların artmasına ve derinlik kazanmasına neden oluyor. Kolay ve ekonomik çözüm için toplum bilincini yükseltmek, etkili eğitim programları uygulamak ve sorumluluğu topluma yayarak paylaşmak gerekir. Yaşlanmadan önce, yaşlılarımızı anlamaya çalışıp gündemimizde yer almalarını sağlayalım.

Ebeveynler İçin İyi Polis - Kötü Polis Dengesi Üzerine

Biraz tecrübesi olan bütün ana babaların keşfettiği bir davranıştır iyi polis - kötü polis durumu. Çocukların kontrolünü tamamen kaybetmemek için sığınılan bir tarafın olması gerekir. Sığınılan tarafında etkili bir çatışma yöneticisi olması beklenir. Aslında iyi polis - kötü polis bu durumu açıklamaya tam olarak yetmez. Bence kızgın polis - uzlaştırıcı polis demek daha doğru geliyor.

Hemen söyleyeyim, uzlaştırıcı polis rolünü almaktan müthiş keyif alıyorum. Çünkü çocuğumun gözünde hem koruyucu hem de sorun çözücü kahraman imajımı güçlendiriyor. Eşimin tarafında ise evde sulhu sağlayan ve tarafların hakkını yedirmeyen adil yönetici sıfatıyla bonusları toplamış oluyorum. Ama bu iş sanıldığı kadar kolay değil. Bazı önemli kurallara dikkat edilmezse cennet köşesi evinizde azap rüzgârları esmeye başlar. Bu yazıda, eğitim ve deneyimlerime dayanarak, dilim döndüğünce bu kuralların bazılarını ifade etmeye çalışacağım. Okuyup istifade eden ana babaların mutluluğunu da kendi hanemde sayarak sevineceğim.

İletişimin tanımı yapılırken kaynak, mesaj, araç ve alıcı ilişkisinden bahsedilir. İletişimi başlatan

kaynak, iletilen içerik mesaj, iletişim şekli araç ve muhatap kişi de alıcı rolündedir. Alıcı ve kaynak rollerinin değişerek devam ettiği iletişime diyalog, tek taraflı iletişime de monolog diyoruz. İletişim ihtiyacı doğuran birçok neden ve sonuç olabilir. İletişimden beklenen önemli sonuçlardan birisi de, muhataplar arasında beklenen davranış değişikliğinin gerçekleşmesidir. Çocuklar ile ana babalar arasında en çok yaşanan sorunların başında, beklenen davranış değişikliklerinin olmaması, eksik veya geç olmasıdır. Anne veya baba ile çocuk arasındaki iletişim bozulduğunda önce diyalog durumu iptal olur, bir süre monolog şeklinde devam eder ve sonunda o da yapılamaz hale gelir. Dışarıdan müdahale için en doğru zaman diyalogun bozulmaya başladığı zamandır. Çünkü en az zarar söz konusudur. Öyleyse ilk kuralımız sorunlara mümkün olduğu kadar erken müdahil olmaktır.

Çocukların zekâsı çoğunlukla ebeveynlerinin tahminlerinin üzerinde bir seviyede ve hızda gelişir. Bu nedenle ana babanın arasındaki güçlü ve zayıf bağlantıları kısa sürede çözerek kendi savunmalarında bu açığı etkili şekilde kullanırlar. Aile içindeki prensiplerin ve diğer düzenleyici kuralların gelenekselleşip herkesin kabul edip uyguladığı bir saygınlığa ulaşması çok önemlidir. Yani aslında ailenin kurumsallaşmasını sağlamalıyız. Kurumsallaşma sürecini tamamlayamayan şirketler rüzgârın önündeki yapraklar gibi belirsiz ve düzensiz hareketlerde bulunduğu için sürekli sorunlarla boğuşur. Temel değerleri oturmamış ailelerde de, her durum için farklı çözüm ve yolların tercih edilmesi çocuklara belirsizliğin getirdiği güvensizlik ve zor durumlarda faydalanılacak açıkların zorlanması sonucunu doğurur. Anne ve babalar öncelikle ailenin anayasasını ve yasalarını tayin ederek kendi aralarında mutabık kalmalıdır. Birlikte verilen kararlara sadakat gösterilmesi ve ailenin diğer bireylerine de bu kararların öğretilip gerektiğinde hatırlatılması ortak görevleridir. Örneğin, çocuklara verilecek haftalık harçlık miktarı belirlenmiş ise buna herkesin uyması sağlanmalıdır. Harçlığını savurganlıkla bitiren çocuğun annesinin zaafını kullanarak sürekli fazladan para çekmesi doğru değildir. Eğer miktar yeterli gelmiyorsa bunu tartışıp imkanlar dahilinde yeniden düzenlemeyi de birlikte yapmaları gerekir. Çocuğun etkili tacizlerine karşı bir süre de olsa dayanabilen anne sayesinde kuralların yerleşmesi sağlanır.

Hemen her türlü stres kaynağı ile çevrili bir hayatı yaşıyoruz. Bazen dış nedenlerin yıpratıcı etkileri yüzünden ailemizdeki ilişkilerimizde bozulabiliyor. Çocukların olağan sayılabilecek davranışlarına karşı bile tahammülün kalmadığı zamanlarda, sakın kalan ebeveyn hangisi ise olaya etkili şekilde müdahil olmalıdır. Tamamen bir tarafa yüklenmek yerine sakinleştirici ve bir süreliğine de olsa tartışmayı öteleyici rol almalıdır. Bunu yaparken hayat arkadaşı olan eşinin saygınlığını zedelemekten, çocuğunun kimliğini ezmeden ve sınırlarını aşmasına fırsat vermeden yapılmalıdır. Kendisine göre doğru bir yargıya varmış olsa bile, asla sıcak müdahaleye girip haksız tarafa yüklenmemelidir. Özellikle de haksız gördüğü taraf kendi eşi ise. Öfkeli anlarda fark edilemeyen yönleri ve eksik bilgileri daha sonra iletmek hem yapıcı hem de minimum hasarla çözüme ulaştırıcı olacaktır.

Çocukların psikolojik tatmini ve öz değerlerinin gelişmesi için birey olarak dikkate alındıklarını hissetmeleri ve haklı taleplerinde açıkça desteklendiklerini de görmeye ihtiyaçları vardır. Anne babadan birisine karşı mağduriyet veya isteklerinden mahrumiyet tavırlarına maruz kalmış çocuk için, diğer ebeveynin bazen açıkça ve biraz abartılı şekilde destek vermesi şık ve güzel olur. Ama dikkatli yapılmak kaydıyla. Destek davranışlarına başlamadan önce eşine durumu fark ettirecek bir işaretle bilgi verilip onay alınması gereklidir. Bu bir göz kırpmaya bile olabilir. Destek davranışı ve sözleri çocuğu rahatlatarak şekilde açık ama eşinin saygınlığını koruyacak şekilde seviyeli olmalıdır. Birisini överken başkasını batırmak veya kırmak yapıcı değil yıkıcı olur. Sonuçta çocuk tarafında haklı ve gerekli bir desteklenmenin verdiği huzur ve keyfin görülmesi yeterlidir. Fazlasına gerek yoktur.

Böyle bir konuda okuyucuları yanlış yönlendirmiş olmamak için, bizzat yaşadıklarımın yola çıkarak paylaşımında bulunmaya çalıştım. Yazıyı uzatmamak adına burada kapatıyorum. Daha sonra da kısmet olursa yazmak isterim. Faydalı olması dileğiyle...

Hayata Dokunmayı İhmal Etmeyelim

Aile video arşivimi yeniden düzenlediğim ve sayıllaştırdığım bu günlerde, tarifsiz duygular yaşıyorum. Çocuklarımın küçüklük halleri, oynaşmalarımızın güzel anıları içimi coşturuyor. Halen onlarla olabilmenin nimet boyutunu takdire ve hakkıyla şükretmeye takatim yetmez. Aramızdan ayrılan akraba, dost ve tanıdıklarımın video kayıtları ise içimi ürpertiyor. Buruk bir özlem ve hüzünle rahmet dilemekten başka elden bir şey gelmiyor. Hatırlamak ve dua edebilmek ile bir nebze teselli buluyorum.

Televizyon ve Bilişim Teknolojilerinin hayatımızda bu denli yer almadığı dönemlerde, toprağa ve arkadaşlarımıza daha yakın günler yaşayan şanslı nesillerden olduğumu düşünüyorum. Oyunlarımız gerçektir, misketlerimizin çokluğuyla övünürdük. Topun peşinde koşarken terler, düşer, yara bere içinde kalırdık. Kavgalarımızda sahiciydi, mahallenin bekçileri ve de efeleriydik. Bırakın akrabalarımızı, komşularımızı ve hatta birkaç sokak içinde yaşayan herkesi tanır ve bilirdik. Bayramlarda çocukların gzmeleri ayrı, büyüklerin toplanarak gzmeleri ayrı olurdu. Yani özetle, bugüne göre daha sosyal ve daha yakındık.

İyisiyle, kötüsüyle, geçmiş geride kaldı gitti. Dün bile mazi oldu. Geriye bakarak yürüyenler bir yerlere toslar durur. O zaman, çukura düşmemek için önümüze (bugüne), yönümüzü doğru tutmak için de ileriye (yarınlara) bakmalı ve devam etmeliyiz.

Sosyalleşmenin farklı boyutları var. Kişinin bizatihi yaşadığı ailesi merkezdeki ilk halkayı oluşturuyor. Burada çözülemeyen sorunlar suya düşen taşın halkaları gibi gittikçe büyüyerek dışarıya dağılıyor ve önlenmesi güçleşen etkilere yol açıyor. Bu yüzden, aile toplumun temeli ve en etkili sistem parçasıdır. Aile yapısının sağlam kurulması, çocukların iyi yetiştirilmesi ana-babanın temel ödevidir. Bunu bir önceki yazımda işlemiştim. Ama çocukların doğru şekilde sosyalleşmelerini de sağlamaları gerekiyor.

Aileden sonra, 2. ve 3. halkalar şeklinde akrabalık ilişkileri yer alıyor. Bu yazımda akrabalık ilişkileri üzerinde durmak istiyorum. Komşuluk ve mahalle ilişkilerinin olağan üstü dejenere olduğu bir vakıa. Ancak bu kısmı daha sonra ele almak isterim. Akrabalık ilişkilerinin merkeze yakınlığı ve etkileri nedeniyle alarm verdiğini düşünüyorum.

Daha önceleri söylense inanılmayacak günleri yaşıyoruz. İletişim veya ilişkilerin kopması nedeniyle birbirini tanımayan amca çocukları, teyze, hala ve dayı çocuklarını artık neredeyse normal karşılar hale geldik. Kısaca kuzenler demek istemiyorum. Çünkü kuzen kelimesi bana yabancı ve itici geliyor.

Çocuklarımızın akrabalarıyla olan iletişimini yatay ve dikey olarak iyi yönetmelerini sağlamalıyız. Dikey yönüyle, kendisinden üst seviyede bulunan amca, teyze, dayı, hala, büyük anne ve babaları ile bunların akranları olan hısımlar ve akrabaları kastediyorum. Kendi akranları ise yatay yönü temsil ediyor. Bir çocuk, dikey olarak aile büyüklerinin kim olduğunu, nerede yaşadığını ve ne durumda olduğunu bilmeli. En az bayramlarda olmak üzere, uygun gelen her fırsatta onlarla iletişime geçmeli. Anne babasının verdikleri dışında, ailesi hakkında bilgileri, anıları, önemli değerleri ve diğer referans noktalarını onların sayesinde tanıyabilir. Ahrete göçmüş olanların uygun zamanlarda yâd edilmesi, dualara eklenmesi ve hayırlı işlerinin anlatılması bağları güçlü tutar. Bazen resim veya video arşivini açıp, çocuklarla izlemek ve sohbet tadında sunumlar yaparak bilgi vermenin lezzeti ve etkisi bir başka olur.

Kimine göre, klasik bayram ziyaretleri son derece biçimsel, sınırlı süreli ve samimiyetten uzak gerçekleşir. Sanki yapılması zorunlu bir görev gibi algılanıp, ana babaları tarafından birazda zoraki gezdirilen çocuklar için çokta cazip gelmez. Bu tür ziyaretlerde buluşan çocukların kaynaşması zor ve etkisi zayıf kalır. Kişisel tavsiyem; niyet edilen en az iki, en çok dört ailenin çocukları ile birlikte toplanıp katılacağı özel etkinliklerin yapılmasıdır. Fazla kalabalık olduğunda etkinliğin yönetimi, maliyeti ve

nitelikli beraberlik kalitesi iyi olmayacağından önermiyorum. Ayrıca, samimi bir ortam sağlanıp sohbetlerin kurulabilmesi için, birlikte pikniğe gidilmesi veya birisinin bahçeli yada geniş ev imkânı varsa doğru olacaktır. Topluca bir restoran yemeği beklendiği kadar etkili olmayabilir. İstenen etki için katılımcıların yaklaşımları ve etkinliklerin sıklığı belirleyici olacaktır.

Etkinlik zamanlarında, ileride herkesin hatırlamaktan zevk ve mutluluk duyacakları aktiviteleri ve oyunları kurmak ve çocukların/gençlerin aktif olarak katılmalarını sağlamak cidden önemlidir. Kendi ailemdeki çocuk ve gençler için organize ettiğim oyunların videoları yıllar geçse de yüksek reytingler almaya ve heyecanla izlenmeye devam ediliyor. Şimdi istesem de aynı kişilerle tekrar edemem. O gençlerin bazıları ana baba olmaya namzet oldular artık. Birbirlerine karşı güçlü akrabalık ve arkadaşlık bağlarının oluşması, dayanışmalarının artması için, çocuklarımızı ve gençlerimizi onların da katılmalarından mutluluk duyacakları masum etkinliklerden mahrum etmeyelim.

Latin Amerika ülkelerindeki gibi, ekonomik kriz olduğunda baş gösteren toplumsal patlamalar ve yağmalar bizde henüz olmuyor çok şükür. Manevi değerlerimiz ve güçlü toplumsal bağlarımız sayesinde yaralarımızı sarmaya, dayanışmaya ve zayıflarımızı korumaya meyilliyiz. Birbirinden habersiz ve ilgisiz akrabaların, komşuların çoğalması nedeniyle korktuklarımızla yüzleşebiliriz. Kendi aile ve akrabalarımızdan başlayarak toplumumuzu güçlendirmek ise bizim elimizde...

Çocuklarımızı Kim Büyütüyor?

Günümüz ticari uygulamalarında taşeronlaşma konusu iyice oturmaya başladı. Taşeronluk, mal ve hizmetlerin temininde asıl yüklenicinin (taahhüt verenin) işi alt yüklenicilere yaptırmasıdır diyebiliriz. Taşeron kullanımı, özellikle düşük maliyet ve yüksek verimlilik için tercih ediliyor. İyi kontrol edilmediğinde de önce kalite sorunu ortaya çıkıyor.

Aile kurumunun temel ürünü çocuktur. Çocukların sağlıklı ve huzurlu bir ortamda yetişmelerini sağlamak ana-babaların ortak sorumluluğudur. Modern hayatın bir sonucu olarak, çocukların bakımı ve terbiyesinde de taşeronlaşmayı yaşadığımız bir zamandayız. Üstelik kalitenin yüksek olduğunu da iddia edemiyoruz.

Nüfusumuzun %75'den fazlası kentsel bölgelerde yaşıyor. Kent hayatının bir sonucu da geniş aile yapısının terk edilmesidir. Geniş aile yapısında, kuşaklar arasında aktarılabilen ortak kültür ve gelenekler güçlüdür. Çekirdek aile yapısında ise, kendileri de hayata tutunma ve kökleşme çabasında olan yalnız ana-babalar yer alır. Bunların da çocuklarına aile kültür ve geleneklerini aktarabilme potansiyel ve imkânları oldukça kısıtlıdır. İşte bu noktada taşeron ana-babalık kurumları güçlü şekilde devreye girer.

Taşeron ana-baba kullanımı, ailenin ekonomik yapısı, eğitimi, inanç durumu ve annenin çalışması gibi faktörlere göre değişir. En çok kullanılan ve tercih edilen taşeron "Televizyon"dur. Özellikle küçük çocukların öğrenmesi gereken ilk kavramları, tüketim ihtiyaçlarını, ilgi alanlarını genelde TV belirlir. Çocuklarını şiddet ve diğer sakıncalı bilgilerden korumak isteyen görece hassas veliler genelde TRT Çocuk gibi kontrollü taşeronları tercih eder. Kayu ve Pepe gibi çizgi kahramanlar oldukça revaçtadır. Ne

izlerse izlesin, yeter ki sessizce otursun diyecek kadar umarsız veliler ise TV'nin hoyrat kanallarında şiddet, cinsellik, çılgınca tüketim gibi bütün kötülöklere karşı çocuklarını savunmasız bırakırlar.

Anaokulu yaşlarında ise bizzat Devlet zorunlu taşeron olur. Henüz 5 yaşlarından itibaren çocuğun üzerinde kalıcı ve etkili biçimlendirmeye başlar. Devletin taşeronluğu kendi doğal sorunları ve sıkıntılarının yanında, yurt çapında ve hatta aynı okulda bile tutarlı olmayan kalite sonuçlarıyla birlikte gelir. Bölgeler arası kronik sorunların yanı sıra, devlet adına iş görenlerin yapısından kaynaklanan farklılıklar söz konusudur. Devlet, esasında ana babanın taşeronu ve yardımcısı rolünde iken, kendi gündemine odaklandığından, ana babanın çocuk üzerindeki iradesini zayıflatıcı ve hatta ana babaya karşı tavrılı bir etkiye de neden olabilir. Devlet tarafından dayatılan tek tipçi programlar nedeniyle, farklı kalan ana babaya karşı olumsuz yaklaşımlarda gelişebilir. Devletin temel endişesi, bireyi değil devleti korumak üzerine olduğu için, bireysel farklılıklar bir tehdit olarak algılanır. Çok şükür, bu yanlış algının değişmeye başladığı ve demokratik anayasaya olan talebin yükseldiği günleri yaşamaya başladık.

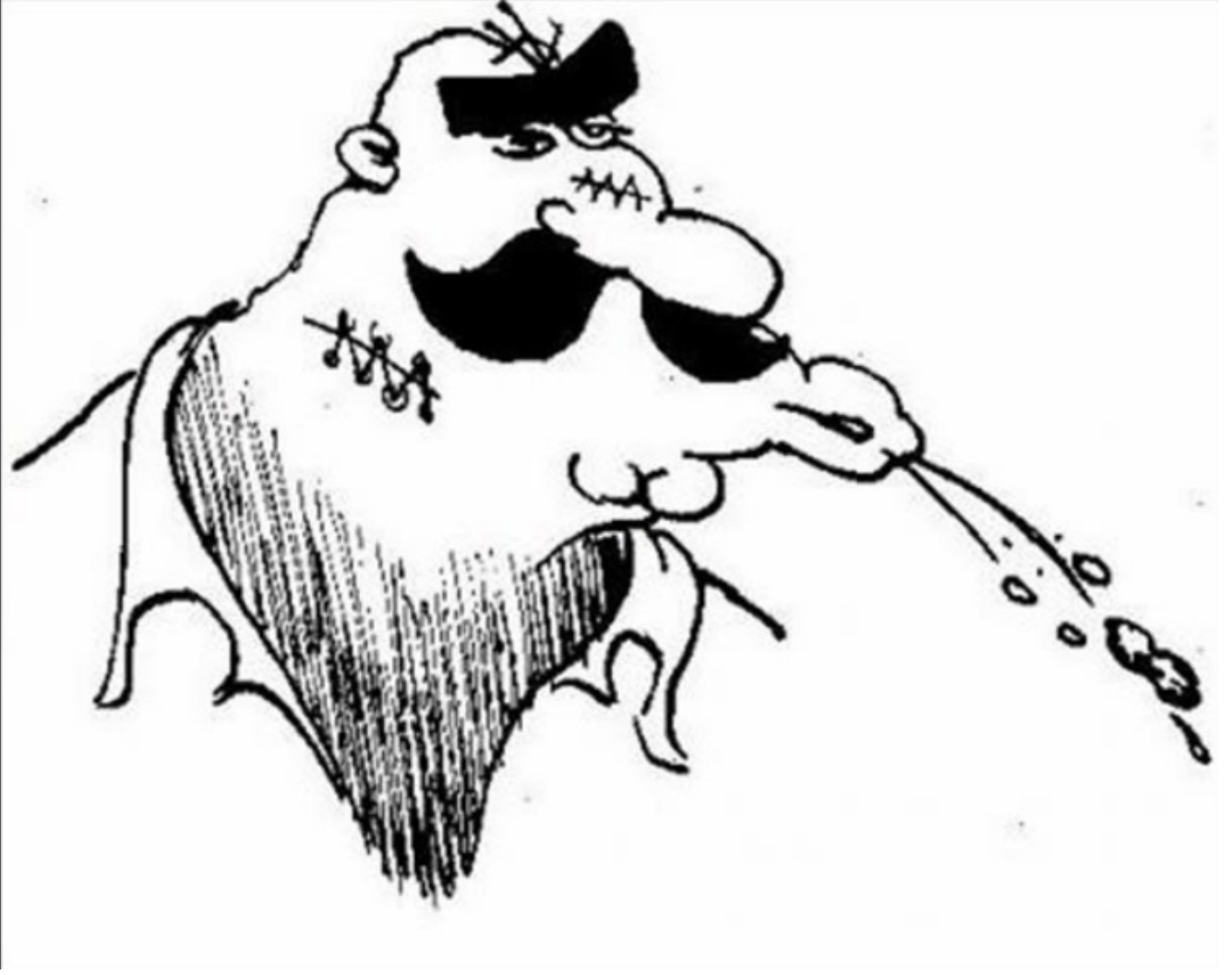
İlk dini bilgileri ve ibadet eğitimlerini çocuklarımıza biz veremiyoruz. Çünkü ya zamanımız yok, ya da yeterli bilgimiz. Bu konuda Cami Hocaları, Kur'an Kursları ve okullardan (Kur'an ve Siyer derslerine sebep olanlardan Allah razı olsun) faydalıyoruz. Cinsel eğitimi de internet hallediyor zaten. Hem de en vahşi şekilde! Sizde farkındasınızdır; özellikle yabancı film ve dizilerin hemen hepsinde standart olarak içki, uyuşturucu, zina (bazen ensest nitelikte) ve homoseksüel ilişkiler özendirerek şekilde yer alıyor. Yerli film ve dizilerimizin de aşağı kaldığını söyleyemeyiz.

Bizler ana baba olarak çocuklarımıza iyiliği, dayanışmayı, merhamet göstermeyi ve alçak gönüllüğü söylüyor da olsak etkisi cılız kalıyor. Çünkü en etkili taşeronlarımız bencilliği, insanı aldatmayı, adam harcamayı, yalanı ve ahlaksızlığı pompalıyor. Çıkar için kırk takla atılan yarışmalara özendiriyor, amaca ulaşmak için her şeyi mubah gösteriyor. Kendi emellerine ulaşabilmek için ana babanın çocuk üzerindeki otoritesini özellikle kırmaya çalışıyor.

Modern ve özgürlükçü eğitim adına çocukların aile terbiyesinden uzak veya eksik yetiştirilmesi önemli bir sıkıntıdır. Ana baba otoritesini ve terbiyesini doğru almayan çocuklar bu yanlışın bedelini ya kendileri ödüyor ya da topluma ödetiyor. Çocuklar, özgürlüğünde sınırları olduğunu, dünyanın kendileri etrafında dönmediğini önce ana babalarından öğrenmeli. Toplumsal kurallardan önce, ailenin meşru kurallarına uyabilen nesiller yetişmeli. Bu nedenle, zorunlu veya isteğe bağlı olarak tutulan taşeronların ana-baba otoritesine saygıyı yücelten, yıkıcı değil yapıcı, bozucu değil tamamlayıcı nitelikte hizmet vermesi gerekir. Ana-babaların önemli bir görevi de kötü niyetli taşeronları tespit edip evlatlarından uzak tutmaktır. Taşerona mecbur olabiliriz ama onları denetlemekten uzak duramayız. İtimat ise kontrole mani değildir.

Hanımlar Başkasına Kızmayın, Bu Magandalar da Sizin Eseriniz

Geldik en tehlikeli bölüme. Yani, kadınların daha çok eleştirildiği kısımdayız. İçimden dua ederek yazmaya başlıyorum. İnşallah yazı sonuna kadar iyice kırıp dökmeden toparlamak nasip olur.

İnsan olarak dünyaya gelen her varlığın bir annesi olduğu için, sınıfları sayarak okuyucuyu yormak istemem. Sadece, katillerin de doktorların da bir kadın tarafından doğrulup büyütüldüğünü söylemek yeterli olacaktır. Güzellikte olduğu gibi, kötülükte de annelerin payı vardır. Baba faktörünü bahis dışı tutarak ilerlemeye çalışacağım.

-Kaç çocuğun var? Sorusuna, kızlarını hariç tutarak cevap veren anne ilk ayrımcılığı feci şekilde yapmaya başlamış oluyor zaten. Denebilir ki o eskidendi ve kırsal alanlarda daha çok söyleniyordu. Modern kentlerde bu ayrımcılık devam etmiyor mu? Bence ediyor. Kızların zaten evlenip ele gideceği varsayılarak, onlara yapılan yatırımlar kısıtlı tutulmaya çalışılıyor. Birileri bu durumu hemen toplumun inanç değerlerine yıkmaya çalışsa da bunun doğru olmadığı güneş kadar açık delillerle ortada. Yüce Kitabımız 'da mü'min erkekler ve mü'min kadınlar vurgusu hep vardır. Sevgili Peygamber'imiz (S.A.S.) kadınlara yönelik pozitif ayrımcılık tavsiyelerini ve uygulamalarını tüm hayatıyla ortaya koymuştur. İlahi takdir gereği, Peygamberimizin mübarek soyu oğulları üzerinden değil, kızı üzerinden devam etmiş ve erkek egemen soy bağının tek başına doğru olmadığını ortaya koymuştur. Maalesef, yanı sıra olsa bazı sosyal tavırlarımız kökleşip manevi değermiş gibi genel kabul görmeye başladığından, çoğu kere sorgulanmadan uygulanmaya devam edilmiştir.

Kız ve erkek evlatlarına annelerin eşit davrandığını söyleyemiyoruz. Hatta aynı cinslerde olanlara bile eşit davranılmıyor. Kızları yok veya geçici sayma, erkeklerin haşarılıklarına aşırı tolerans tanıma, kendi aralarında gereksiz rekabet duygularına yol açacak şekilde taraf tutma, sürekli birbirleri veya başkaları ile karşılaştırma içinde tutarak kin ve düşmanlık duygularını körükleme gibi davranışları az veya çok görüyoruz. Annelerin tavırları durum ve zamana göre sürekli değişiklik gösterebildiğinden, evlatları açısından da güvensiz, belirsiz ve endişeli bir durumun oluşmasına yol açabiliyor. Eğer anne ve baba arasında da uyum sorunları var ise durum daha da karmaşık hale geliyor. Aile içinde kişisel pozisyonunu güçlü ve sağlam tutmaya çalışan çocuklar kardeşleri ile anlamsız rekabet sürtüşmelerine girdiği gibi, anne-babasının durumuna göre pozisyon almaya çalışarak varlık mücadelesi veriyor. Özellikle çok çocuklu ve de geniş aile yapılarında buna benzer durumlar daha net gözlenebilir. Çocuklar için, kardeşleri ve anne-babası ile olan ilişkilerinde yaşadığı hareketli süreçler aslında kişisel gelişim ve hayat mücadelesi anlamında faydalı katkılar sağlar. Ne var ki, bu süreçlerin sınırlı ve kontrollü olmasını sağlamak ebeveynlerin, özellikle de annenin görevidir. Şiddet eğilimi beslenerek veya şiddete maruz kalarak yetişen çocukların kendi ailelerini kurduklarında şiddete başvurmaya çok daha meyilli oldukları ve çözüm olarak gördükleri psikoloji konulu kaynaklarda sıkça yer alıyor. Aynı şekilde, ailesinde şiddete maruz kalarak büyüyen kız çocuklarına da evlilikleri sırasında şiddete uğramak neredeyse normal geliyor.

Konunun birde topluma bakan yönü var. Topluma ve çevreye karşı suç işlemiş olsa da anneleri tarafından taltif edilen ve hatta teşvik edilen çocuklar ahlak zafiyeti içinde büyüyor. Çocuğun akşam vakti eve getirdiği bir eşyayı veya parayı nasıl temin ettiğini sorgulamayan, sorgulamadığı gibi tekrarı için destek veren anneler gaspçı veya hırsız yetiştirdiklerini aslında bal gibi biliyor. Haksızda olsa, girdiği bir kavgada başka bir çocuğun canını yakan çocuğunu koruyan ve uygun şekilde uyarı ve ceza almasını engelleyen bir anne; zorba, kabadayı ve şiddetle iş görmeye meyilli bir psikopat yetiştirmiş olmuyor mu? Kendi kızı olmuş olsa asla izin vermeyeceği şekil ve zamanlar içinde, oğlunun başka bir kızla vakit geçirmesine ses etmeyen, diğer kızın manevi sorumluluğunu hissetmeyen anne, topluma bir hovarda ya da zampara daha kazandırdığının farkında değil mi? Evlilik söz konusu olduğunda gelin adayı için kırk yaran ve çok hassas davranan anneler, sadece gönül eğlendirmek istediğini anladığı oğulları için “eğlencelik” kızlarla istediği gibi vakit geçirmesini hoş gördüğünde kızları “eğlenilecek” ve “evlenilecek” olanlar şeklinde vasıflandırdığını, “eğlenilecek” kızlarında bir ana-babaları olduğunu unutmuş olmuyor mu?

Oğlunu ev ve mutfak işlerinden uzak tutarak büyütenler de kadınlar, evlendiklerinde kocalarının kendilerine hiç yardımcı olmadığından şikâyet edenler de kadınlar. Odasını dağıtan oğlunu uyarmak yerine çoğu kez toplamayı tercih eden ama kocasının eşyalarını gelişi güzel kullanmasından da yakınan yine kadınlar.

Bu kadar eleştiriden sonra acizane önerilerde bulunmadan yazıyı kapatmak doğru olmayacağı için, kısaca belirtmek istiyorum. Anneler çocuklarını cinsiyetlerine göre değil, huy ve karakterlerine göre ayırarak muamele yapmalı. Yani çocuklara eşit değil, yaratılışlarına uygun davranmak doğru olacaktır. Çocuğun durumuna göre bazen engellenmeye, yönlendirmeye, teşvik edilmeye, desteklenmeye, korunmaya vb. farklı ölçü ve tiplerde tavır almaya ihtiyaç vardır. Eşit davranmak yetmez adalete uygun davranmak lazımdır. Adalet ise bazen arttırmayı bazen de eksiltmeyi gerektirir. Tarafsız yaklaştığı takdirde bu dengeyi en iyi anneleri gözetebilir çünkü çocuklarını doğum öncesinden itibaren en iyi tanıyan ve anlayanlar yine onlardır. Yeter ki adil olsunlar.

Görsel

Kaynağı:

<http://metrosfer.com/ya-magandaliktan-ya-da-abden-vazgececegiz/maganda-cizim/>